

posebno pomorsku kupoprodaju/promatrati zbog specifičnosti, koje ona pokazuje, s obzirom na činjenicu, da je sastavni dio te kupoprodaje pomorski prijevoz. To usprkos činjenici, da pomorska kupoprodaja ipak ulazi u okvir kupoprodaje građanskog i trgovačkog prava.

S.B.

"INCOTERMS 1953" komentiran i za praksu objašnjen od FREDERIC-A EISEMANN-A, direktora pravno-političkog odjeljenja i Glavnog sekretara Arbitražnog suda Međunarodne trgovinske komore u Parizu. - Beograd 1954 - str. 66.

U predgovoru ove zanimljive brošure Frederic Eisemann ističe, da "ne namjerava da pravne probleme koji su povezani s ovim predmetom naučno raspravlja", te smatra, da je cilj brošure razvijanje razumijevanja za "Incoterms 1953", olakšavanje upotrebe tih jednoobraznih međunarodnih ugovornih termina u privrednim krugovima i pružanje općeg uvoda za upotrebu "Incoterms 1953".

U uvodu se prikazuju temeljna načela revizije "Incoterms-a", kao i pitanja odstupanja u pojedinim zemljama, koja su iznesena u odgovarajućoj zbirci Međunarodne trgovinske komore, zatim pitanje posebnih trgovačkih običaja i lučkih uzanca, kao i pitanje posebnih odredaba u ugovorima.

Zatim se sistematski daje tekst pravila za tumačenje pojedinih klauzula, i uz njih pisac daje svoj komentar odnosno, bolje rečeno, svoje pojedinačne primjedbe (jer se ne radi o sistematskom komentaru).

Kod klauzula, koje se odnose na pomorsku kupoprodaju (FOB, CIF i CF), Eisemann stavlja ove osnovne primjedbe:

FOB: Navode se razlozi, koji su doveli do potrebe oštrijeg razgraničenja između klauzule FOB od klauzule FAS, kao i to, da je ustanovljena prije osporavana obveza obavještanja od strane prodavaoca. Ističe se, da dokument, koji treba pribaviti kao dokaz dobave, ne mora biti teretnica, napose

ne brodska teretnica, kao i to, da se smatralo u reviziji potrebnim regulirati potanko pitanje pribavljanja raznih isprava, precizirati momenat prijelaza rizika i točno razgraničiti snošenje troškova.

CF: Ističe se, da se sve više zaključuju CF poslovi, koji bi se inače zaključivali kao CIF, i to ne iz trgovačkih razloga, nego zbog odgovarajućih državnih odredaba. Ostale su primjedbe iste kao kod CIF klauzule.

CIF: Napominje se da taj tip ostaje i dalje najviše upotrebljavani tip ugovora u svjetskoj prekomorskoj trgovini, te se navode neke razlike prema prijašnjoj redakciji, kao što je: dužnost dobave robe u skladu s kupoprodajnim ugovorom i pružanje potrebnih dokaza, koji se traže tim ugovorom, točnije utvrđenje obveze prodavaoca u pogledu ugovora o prijevozu i plaćanja vozarine, te u pogledu pribavljanja dopunskih dokumenata, zatim nove odredbe o osiguranju, kao i o teretnici.

Dobro je, što je publikacija prevedena i objavljena u ENRJ, jer je to koristan doprinos za upoznavanje prakse s tekstem i problemima Incoterms 1953 i za olakšavanje njihove primjene.

S.B.

MICHEL de JUGLART: OBVEZE STRANAKA KOD KUPOPRODAJE

• • FOB /Les obligations des parties dans la vente f.o.b./, DMF 1958, str.511-516

Autor obradjuje obveze stranaka kod kupoprodaje FOB. Članak je podijeljen na kratak uvod, dio o obvezana prodavaoca i dio o obvezana kupca.

U francuskoj judikaturi postoji, prema izlaganju autora, različito tumačenje obveza prodavaoca. Tako Kasacioni sud, Trgovački odsjek, u presudi od 27. studenoga 1957. smatra obvezom prodavaoca, da dobavi robu na vlastiti trošak i opasnost franko uz bok broda. Ustvari, iako ovdje govori o kupoprodaji FOB, sud ima pred očima kupoprodaju FAS.